

HYVÄ ELÄMÄ HIRVAALLA

Ikääntyminen on globaali trendi ja Suomi yksi nopeimmista maista.

Suomen pohjoisin osa Lappi ikääntyy vielä muuta maata nopeammin. Lapissa on vähän väkeä, pitkät etäisyydet ja haastavat olosuhteet. Lapin ihmiset ovat kuitenkin aina osanneet sopeutua arktisiin oloihinsa.

Saana Ala-Poikela
Lapin ammattikorkeakoulu,
liiketalous

Kemijoki Oy:n ja Arctic Design Weekin yhdessä järjestämässä designkilpailussa etsitään hyvän elämän edellytyksiä neljässä Kemijokivarren kylässä ja suunnitellaan palvelu, joka tätä hyvää elämää mahdollistaisi koko kylän väelle ja erityisesti ikääntyville asukkaille. Mukana ovat kylät Autti, Hirvas, Juujärvi ja Oikarainen.

Inka Hiltunen
Lapin ammattikorkeakoulu,
sosiaaliala

Monialaisen opettajajärjestön oli tunnistaa tehtävänä elämän edellytyksiä yhdessä kylänsä asukkaiden kanssa, päättää, millaista palvelua maan ja muotoilla palvelukonsepti.

Laura Laivamaa
Lapin yliopisto, teollinen muotoilu,
sisustus- ja tekstiilimuotoilu

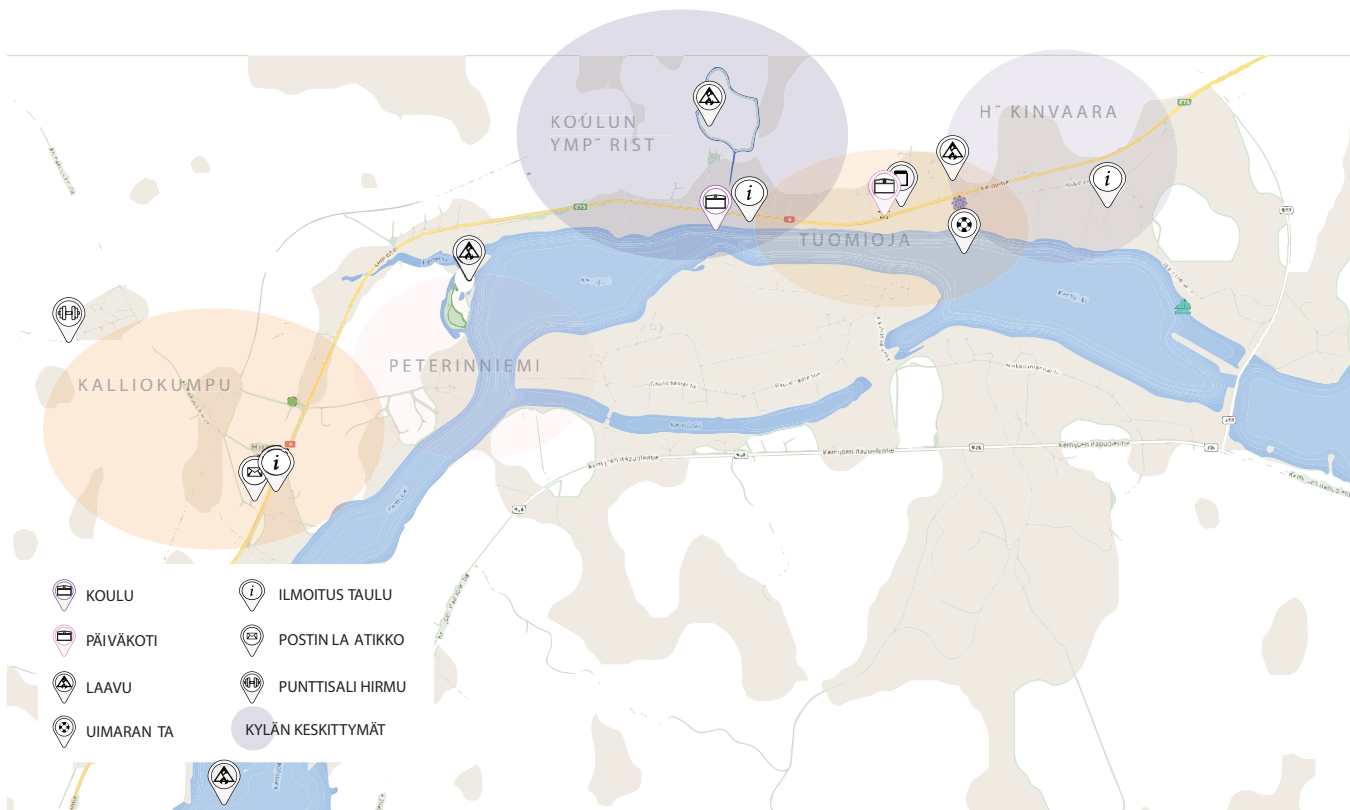
Palvelumuotoiluprojekti tehdään kaikissa vaiheissa yhdessä kylän asukkaiden kanssa. Kilpailun viimeisessä vaiheessa tiimi saa tukeen yhden Suomen parhaista muotoilutoimistoista.

Jari Porri
Lapin yliopisto, aikuiskasvatustiede

Kilpailun tulokset ovat vapaasti kenen tahansa jatkokehittävissä.

Asiantuntijajury valitsee kilpailun voittajan. Tärkeimmät kriteerit ovat palvelukonseptin jatkokehittyskelpoisuus ja innovatiivisuus.

Heidi Välimäki
Lapin yliopisto, teollinen muotoilu

Hirvas on luonnonkaunis kylä Kemijoen ja 4-tien varressa.

Hirvaan kylä alkaa 11 kilometriä Rovaniemen keskustasta etelään. Kylä on pitkulaisen mallinen ja sen eteläisin kärki on 11 kilometrin päässä kylän alkupäästä.

Hirvas koostuu viidestä asutusryppästä –Hämkinvaara, Tuomioja, Koulun ympäristö, Kalliokumpu ja Peterinniemi.

Kylän keskellä sijaitsee alakoulu. Kylässä on myös päiväkoti, punttisali ja pesula.

Ulkoilumahdollisuuksia kylällä tarjoavat muun muassa laavut, uimaranta, hyvät hiihtoladut, jääkiekkokaukalo sekä tietysti ympäröivä luonto.

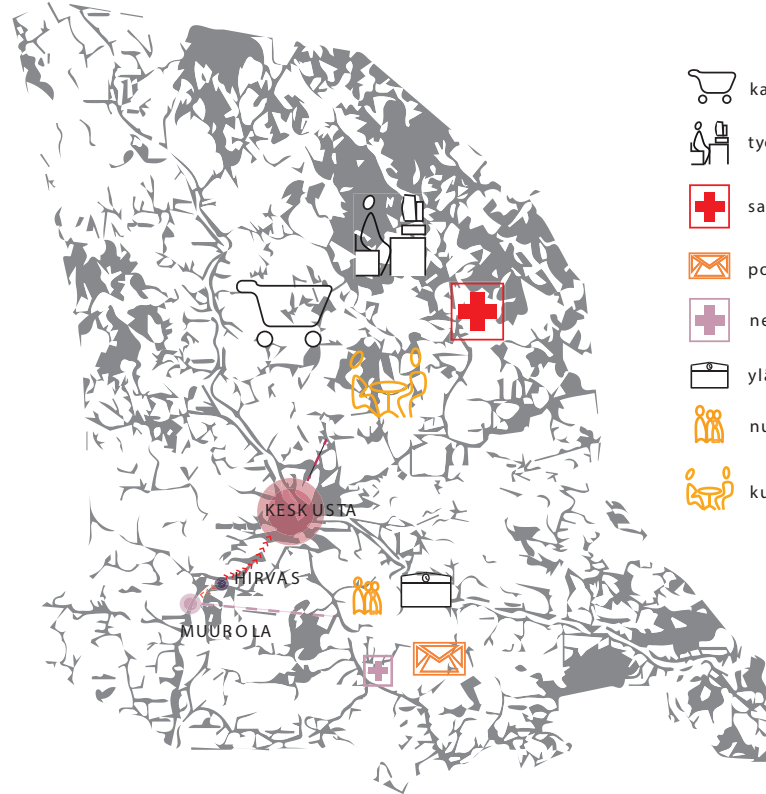
Kolme veneenlaskupaikkaa mahdollistavat veneilyn Valajaskosken ja Petäjaskosken patojen välillä.

IKÄJAKAUMA

IKÄÄNTYNEET
(yli 75 v.)	PERUSKOULULAISET &
LUKIOLAISET (7-19 v.)
IKÄÄNTYVÄT
(65-75 v.)	ALLE
KOULUIKÄISET (0-6 v.)
TYÖSSÄKÄYVÄT/OPISKELIJAT
(20-65 v.)	

MUULLA TUOTETUT PALVELUT

- kaupat
- työpaikat
- sairaala
- posti
- neuvola
- yläkoulu
- nuorisotalo
- kulttuuri & viihde

ASUKKAITA 747 (v.2013)

Hirvas on kasvava ja lapsiperhevaltainen kylä. Tällä hetkellä kylän koulu ja päiväkoti ovat täynnä. Kylässä toimii useita aktiivisia yhdistyksiä.

TAUSTATUTKIMUS

ANALYSOINTI

IDEOINTI

KONSEPTOINTI

EVALUOINTI

1. VIERAILU
Tutustuminen
/ Kartta

2. VIERAILU
Unelmien kylä

3. VIERAILU
Neljä
pääteemaa

4. VIERAILU
Teemojen
syventäminen

5. VIERAILU
Konseptin
ideointi

24h
DESIGN-
KISA

100 olemassa olevan
konseptin
benchmarking

3 eri
SWOT -
analyysiä

500
post it -lappua

200
Whatsapp-
viestiä

30
kyläläistä

450
Fb-kommenttia

50 litraa
kahvia

yli 2000
ajettua
kilometriä

TAUSTATIEDON KERÄÄMINEN:

1. ja 2. kylävierailun aika esiin
nousseet puutteet:
kylätalo
pelko koulun lakkauttamis-
esta
ei koordinoijaa
heikko tiedotus
apu vanhuksille

ANALYSOINTI

SWOT-analyysit
affinity-diagrammit
kyläläisten antamat plussat par-
haimmille ideoille
suunnittelutiimin keskinäinen
ideointi

4. PÄÄTEEMAA

Hirvaalla kaivattiin:

naapuriapua

tietoa kylän aktiivisista toimijoista

yhteistä tilaa

koko kylän tavoittavaa tiedotusta

Unelmien Hirvaalla:

on joku, jolla on aikaa jutella

on naapuritukea

on vahva yhteishenki

on kohtauspaikka

on yhteisiä harrastuksia

on yhteen hiileen puhaltamista yhdistysten välillä

on kulttuuria

on tapahtumia

on aktiviteetteja

ihmiset tuntevat toisensa.

HYVÄN ELÄMÄN EDELTYKSIÄ HIRVAALLA OVAT:

Tarve olla osa yhteisöä

Mielekäs tekeminen

Luonnon läheisyys

Toimiva arki

DESIGN DRIVERIT:

Palvelu:

tavoittaa kaikki kyläläiset.

hyödyttää kaikkia kyläläisiä.

hyödyntää kylän toimijoiden osaamista.

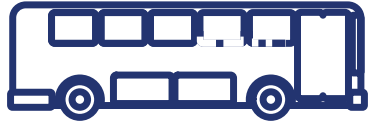
tukee kyläläisten yhteisöllisyyttä.

parantaa elämänlaatua kylässä.

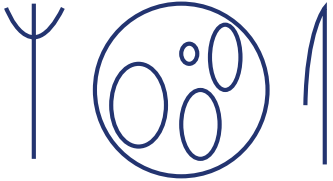
on edullinen toteuttaa.

on helppo toteuttaa.

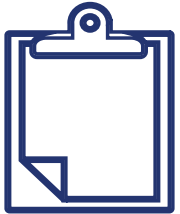
Palvelukonsepti on monistettavissa

Palvelubussi

Yhteinen lounas

Kyläkoordinaattori

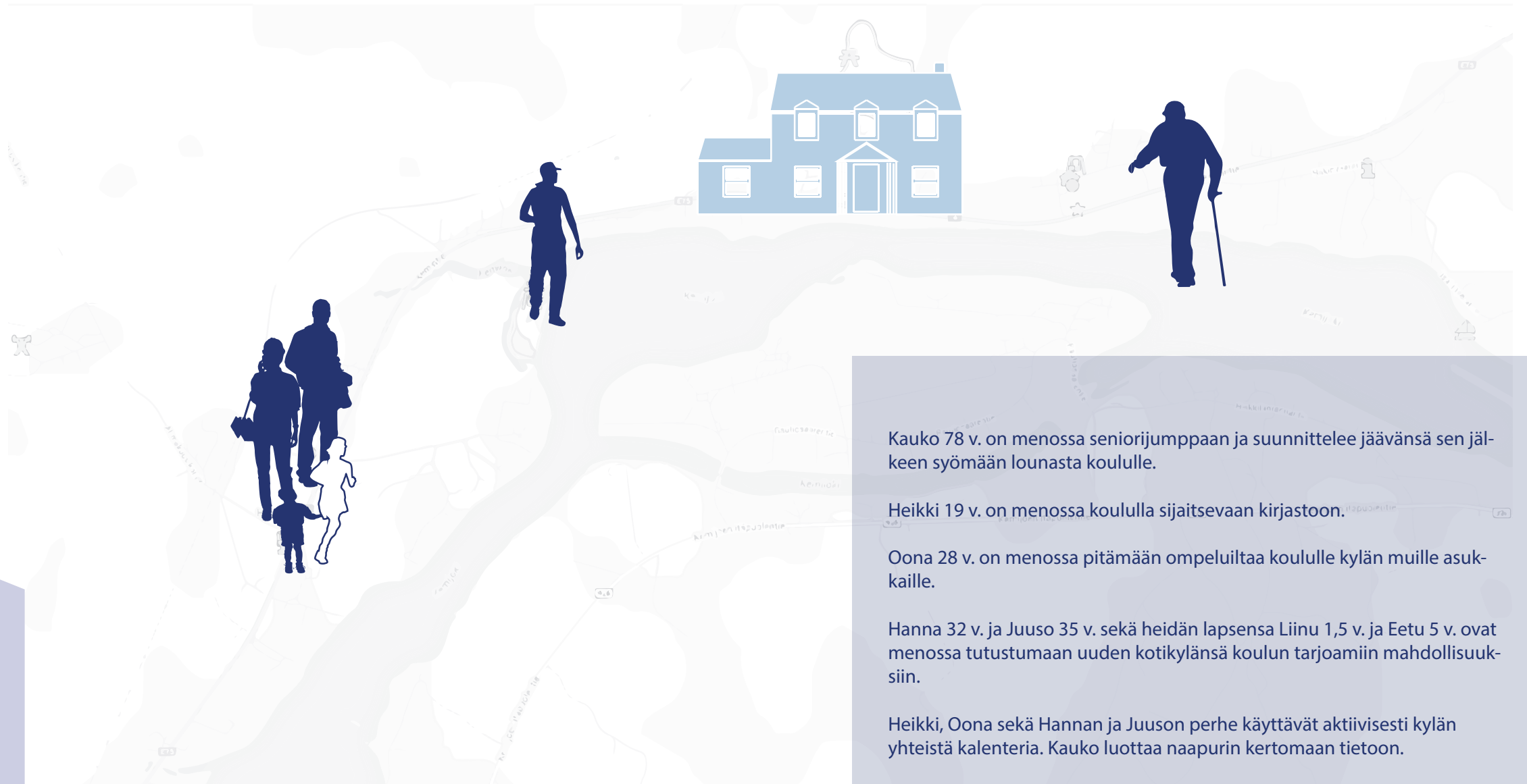

Virtuaalinen tila

KOKO KYLÄN OLOHUONE

KOKO KYLÄN OLOHUONE -KONSEPTISSA
KOULUSTA MUODOSTUU KYLÄN SYDÄN JA
YHTEISTOIMINNAN KESKIPISTE,
JOHON KAIKILLA KYLÄLÄISILLÄ
ON MAHDOLLISUUS KUULUA.

Kauko 78 v. on menossa seniorijumppaan ja suunnittelee jäävänsä sen jälkeen syömään lounasta koululle.

Heikki 19 v. on menossa koululla sijaitsevaan kirjastoon.

Oona 28 v. on menossa pitämään ompeluittaa koululle kylän muille asukkaille.

Hanna 32 v. ja Juuso 35 v. sekä heidän lapsensa Liinu 1,5 v. ja Eetu 5 v. ovat menossa tutustumaan uuden kotikylänsä koulun tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Heikki, Oona sekä Hannan ja Juuson perhe käyttävät aktiivisesti kylän yhteistä kalenteria. Kauko luottaa naapurin kertomaan tietoon.

Kalenteri on koko kylän käytössä oleva verkkopohjainen työkalu, jonka kautta on mahdollista ilmoittautua, lisätä aktiviteetteja sekä kommunikoida muiden kyläläisten kanssa.

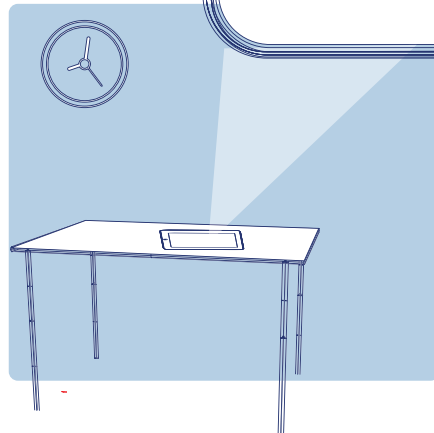
Työkalu sisältää paitsi selkolukuisen kalenterinäkymän että ilmoitustaulun, jossa kyläläiset voivat tiedottaa, keskustella ja sopia yhteisistä asioista. Kalenterin sisältö on siis kyläläisten itsensä tuottamaa, joten he pääsevät itse vaikuttamaan yhteiseen toimintaan.

Kalenterin käytön mahdollistava älynäyttö löytyy myös koululla sijaitsevasta yhteisestä Olohuoneesta.

MA	TI	KE	TO	PE	LA	SU
	päiväkahvit					
avoin verstaas			Antti-vaarinsa tunti			
	keski-viikko - kerho			nuorten ilta		

ILMOITUSTAULU

- * Haetaan kuorokaveria
- * Lapsiparkkiin tarvitaan vahtia viikolla 8
- * Osallistulounaan suunnitteluun vko 8

Koulu on kylän sydän, jossa kaikilla kyläläisillä on mahdollisuus kuulua sosiaaliseen yhteisöön, osallistua tai järjestää itselleen merkityksellistä tekemistä.

Koululta varataan kyläläisten käyttöön oma tila - Olohuone, jonka kyläläiset suunnittelevat ja toteuttavat mieleisekseen. Olohuoneessa kyläläiset voivat viettää aikaa, tavata ohimennen sekä järjestää esimerkiksi tapaamisia. Olohuone on kaikkien kyläläisten käytettävissä aamusta iltaan. Muut koulun tilat ovat kyläläisten hyödynnettävissä koulun kanssa yhteisesti sovittujen sääntöjen mukaan opetustoimintaa häiritsemättä.

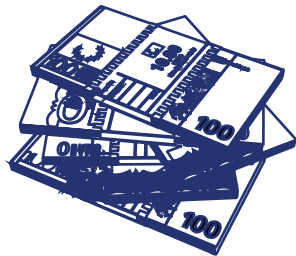

Hannan ja Juuson mielestä yhteinen lounas on hyvä tapa tutustua muihin kyläläisiin.

Syödessään Kauko, Hanna ja Juuso juttelevat kylästä ja Kauko kertoo, että kylällä oli aikaisemmin vain suuria sukutiloja. He juttelevat myös kylän nykytilanteesta ja tiedon kulusta kylällä.

5-vuotias Eetu innostuu esittelemään lounaan jälkeen Olohuoneen älynäytöllä Kaukolle, miten hieno kalenteri kylällä on koululla järjestettävästä yhteisestä toiminnasta.

HIRVAS - KYLÄKALENTERI			
TI	KE	TO	PE
päiväkahvit			
avoin verstaas	keski- viikko - kerho	Antti- vaarin satu- tunti	nuorten ilta

KOHTUULLISET
VUOSIMA K SUT

MAHDOLLISUUS O SALLISTUA
MY S KE RTAMA K SULLA

KÄYTÄNNÖN ORGANISOINTI JA RAHOITUSMALLI

ORGANISOINTI

Implementointivaiheessa yhteistyössä kyläyhdistyksen kanssa toimintaa organisoiti palkattu henkilö, jotta toiminta saa mahdollisimman hyvän alun. Myöhemmin kyläyhdistys ylläpitää toimintaa yhdessä kyläläisten kanssa.

Jokainen kyläläinen voi osallistua toimintaan itselleen parhaiten sopivalla intensiteetillä.

RAHOITUS

Vuosimaksut
Porrastetut kertamaksut
Hirvaan promomateriaali
Tapahtumat
Hankerahoitukset

Kyösti-vaarin satutunti

Konsepti

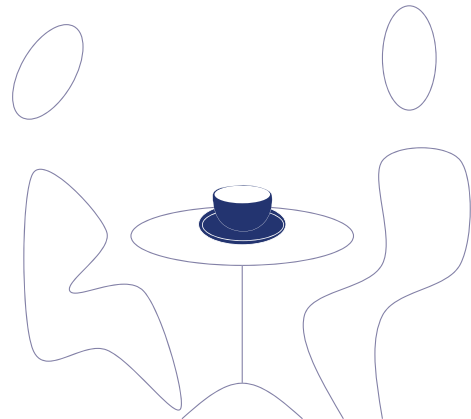
toimii alustana ja lähtökohtana lähes mille tahansa kylälaisten kehittämälle aktiviteetille,

tehostaa kylän yhteisöllisyyttä,

tarjoaa viihtyisän tilan kylän yhteiseen käyttöön.

Aktiiviset toimijat palkitaan Hirvaan klubikortilla, jolla saa merkittäviä etuja maksullisista aktiviteeteista.

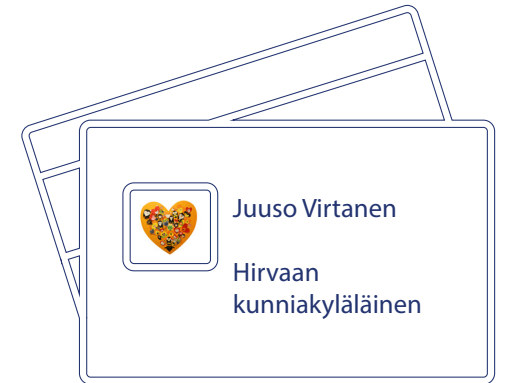
Välinevuokraamo

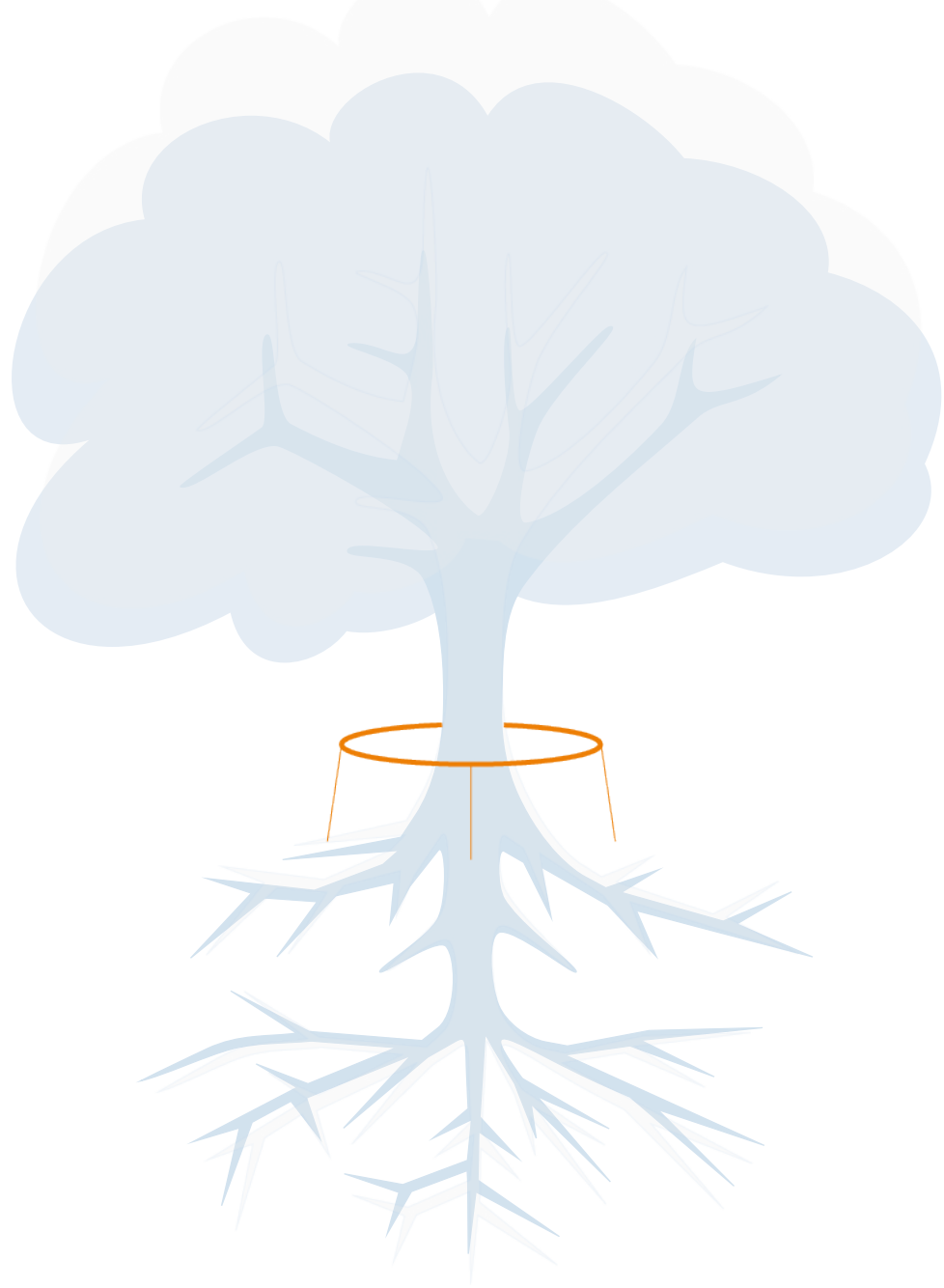

Vastavuoroinen oppiminen

Seura

Sukupolvien kohtaaminen

pieni kylä

ISO

Tämä konsepti on avoimen suunnitteluprosessin tulosta ja kuka tahansa voi ryhtyä jatkokehittämään konseptiamme
Koko Kylän Olohuone - Koulu kylän yhteisöllisyyden sydämenä.